

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz KERESTECİOĞLU
Ankara Milletvekili

Ankara, Saraçoğlu (Namık Kemal) Mahallesi, Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki ilk sosyal konut projesi olup yıllarca, kamu çalışanlarının barınma ihtiyacı için kullanılmıştır. Binaları, ağaçları ve tasarımıyla mahallenin yapısı, kent kimliği ve Ankara'nın bir dönemine hakim mimari estetiği temsil etmesi bakımından son derece özgün bir karaktere sahiptir. Keza, mahalledeki yapılar ve ağaçlar 1979 yılında korunması gerekli kültür ve tabiat varlığı olarak tescillenmiş; 1993 yılında ise alanın tamamı 1. derece kentsel sit alanı ilan edilerek, mahalledeki yapılar "1. Grup Yapılar" niteliğinde koruma altına alınmıştır.

Ancak Ankara'da son 25 yıl içinde yaşanan rant temelli tahribattan kentin merkezinde bulunan Saraçoğlu Mahallesi de nasibini almıştır. 2013 yılından bu yana Mahalleyi tümüyle ortadan kaldıracak, hükümet tarafından alınan kararların mahkemelerce iptal edilmesine rağmen geçtiğimiz günlerde Mahalle sokaklarında ve çevresinde rakamlarla kırmızı işaretlemeler yapılması ve Dip sokakta iki yerde sondaj çalışmasına başlanması, hukuksuzlukta ısrar edildiği ve bu alandan yaratılacak olan ranttan vazgeçilmediği şüphesini yaratmıştır.

Saraçoğlu Mahallesi 2013 yılında önce Bakanlar Kurulu kararıyla riskli alan ilan edilmiş, ardından koruma derecesi 1'den 2'ye düşürülmüştür. Meslek odalarının açtığı davalar sonucunda bu kararlar iptal edilmesine rağmen dönemin hükümeti Saraçoğlu'nu rant alanına dönüştürmekte ısrarcı olmuş ve 2014 yılında lojmanların zorla tahliyesi yönünde yine bir Bakanlar Kurulu kararı alınmıştır. Açılan davalar neticesinde bu karar da iptal edilmiş ancak zorla tahliyelerin önüne geçilememiş, Mahalle insansızlaştırılmış, adeta ablukaya alınarak bir çöküntü alanı haline getirilmiştir.

"Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlığı" özelliği sebebiyle Devlet malı niteliğinde olan mahalle insansızlaştırıldığı günden bu yana talan edilmektedir. Zaman içinde binaların kapıları kırılmış, yağmur olukları sökülümüş, kiremitler kaldırılıp altındaki saçlar çalınmış, mimari dokusuna ciddi zararlar verilmiştir. Benzer şekilde içinde tescilli ağaçların da olduğu yeşil doku bakımsızlık sebebiyle yok olmaktadır.

Kent hakkı ve kamu yararını savunmak ve Mahallenin tümüyle tahrip edilerek bir rant alanına dönüşmesini engellemek amacıyla meslek odaları ve mahalle derneği tüm bu süreçte ciddi bir hukuk mücadelesi vermiştir. Son olarak 2018 yılında onaylanan Saraçoğlu Kentsel Sit Alanı ve Etkileşim Geçiş Sahasına İlişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, Ankara 6. İdare Mahkemesi kararıyla iptal edilmiştir. Bu karar da önceki pek çok karar gibi Saraçoğlu Mahallesinin dönüşümüne yönelik planların “koruma amacıyla çelişecek şekilde rant yaratmaya yönelik hükümler” içerdiğini ve kamu yararı taşımadığını bir kez daha teyit etmiştir. Hukuka aykırı uygulamalarla çöküntü alanı haline getirilen Mahallenin kültürel dokusunu ve doğal habitatını koruyacak toplum temelli yeni bir plan için meslek odaları ve yerel STK’lar ve yurttaşlarla iş birliği yapılması ve derhal bakım onarım çalışmalarının başlaması gerektiği çok açıktır.

Bu bağlamda;

1. Mahalle sokaklarında ve çevresinde rakamlarla kırmızı işaretlemeler yapılması ve Dip sokakta iki yerde sondaj çalışmasına başlanmasının maksadı nedir?
2. Ankara 6. İdare Mahkemesi’nin Nazım ve Uygulama İmar Planlarını iptal kararına rağmen Mahallede yapılan çalışmalar yargı kararının ihlali değil midir?
3. Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi başta olmak üzere meslek odaları ve sivil toplum örgütlerinin önerileri doğrultusunda Saraçoğlu Mahallesinin kültürel dokusunu ve doğal habitatını koruyacak yeni bir imar planı hazırlamayı düşünüyor musunuz?
4. Mahallenin özgün dokusunun hızla kaybolmasına sebep olan, devlet malına zarar verilmesine göz yuman, mahallenin bakım ve onarımından sorumlu kurum ve kuruluşlar hangileridir? Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü kontrol ve denetim görevini yerine getirmekte midir?
5. 2017 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı TOKİ iştiraki olan Emlak Konut GYO AŞ’ye devredilen mahallenin, korunması yönünde gereken çaba ve sorumluluk gösterilmekte midir? Yoksa iştirak tarafından bir an önce “gelir paylaşımı işine göre arsa satışı karşılığı projelendirme” için uygun koşullar mı beklenmektedir?